

روند توسعه منظومه‌های پهن‌بند تجاری در دنیا مبتنی بر رصد فایلینگ‌های ITU

تاریخ انتشار

عنوان گزارش: روند توسعه منظومه‌های پهن‌بند تجاری در دنیا مبتنی بر رصد فایلینگ‌های ITU
کلمات کلیدی: منظومه‌های ماهواره‌ای، ارتباطات ماهواره‌ای پهن‌بند، پایگاه داده ITU، تحلیل داده‌های باز
تهیه کننده: علی خیردوست
ناظر علمی: فرهنگ جواهریان
نمایندگان کارگروه ارزیابی گزارشات رصدی: پدram حاجی پور، لیلا چهره قانی
گروه پژوهشی: ارتباطات ماهواره‌ای
تاریخ نشر: ۱۴۰۳

حقوق معنوی این اثر متعلق به پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات است و استفاده از آن با ذکر ماخذ بلامانع است.

فهرست مطالب

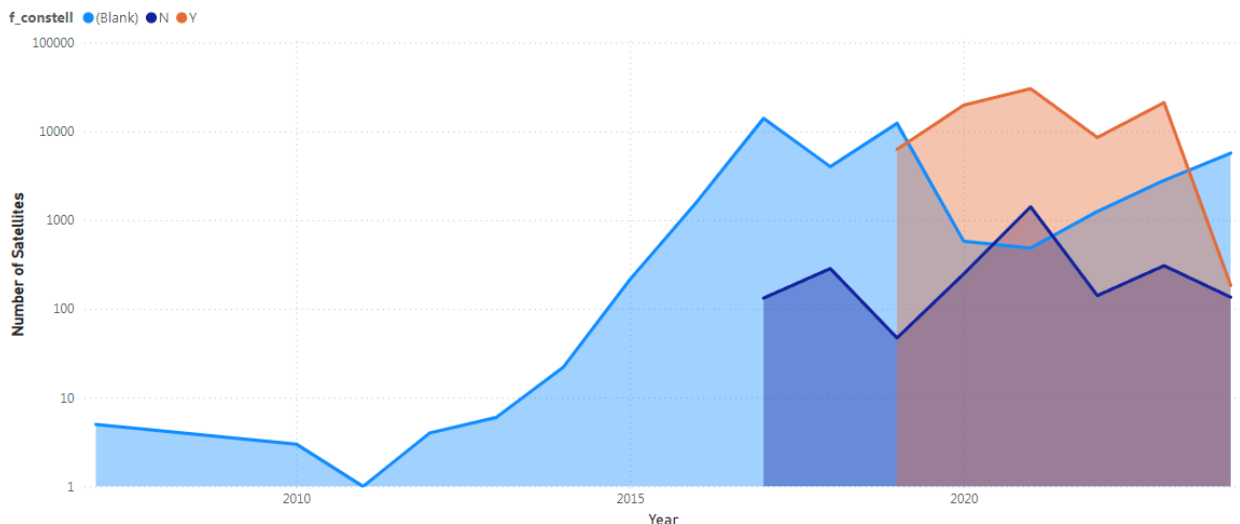
۱.....	مقدمه	۱
۲.....	بررسی فایلینگهای ثبت شده در ITU از منظر تعداد ماهوارهها	۲
۶.....	بررسی فایلینگهای ثبت شده در ITU از منظر فرکانس کاری	۳
۹.....	بررسی فایلینگهای ثبت شده در ITU از منظر شکل مدار	۴
۱۱.....	جمع بندی	۵
۱۲.....	پیوست ۱ – جدول نماد اختصاری ادمین کشورهای مختلف	۶
۱۴.....	مراجع	۷

۱ مقدمه

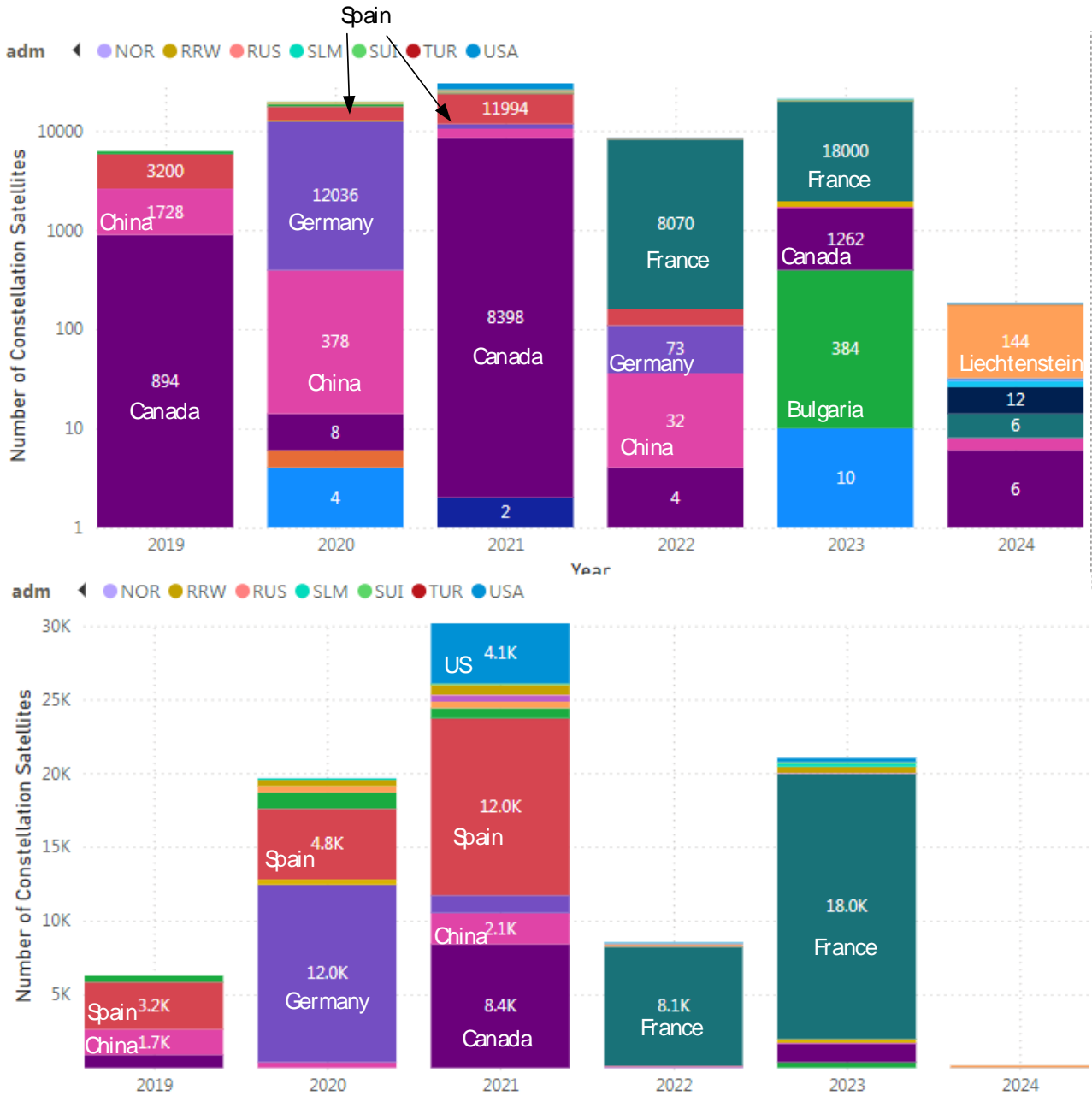
یکی از اولین اقدامات برای پرتاب عملیاتی و بهره‌برداری از ماهواره‌های په‌ن‌باند، ثبت مدار-فرکانس آن ماهواره در ITU است. در قوانین و مقررات ITU، روند هماهنگی یک ماهواره مخابراتی جدید در فصل سوم آیین‌نامه مقررات رادیویی، تحت عنوان "هماهنگی، اطلاع‌رسانی و ثبت تخصیص فرکانس و اصلاحات طرح" توضیح داده شده است. این روند مستلزم تصریح برخی از اطلاعات مربوط به مشخصات مدار، فرکانس و زمان بهره‌برداری شبکه است که در پایگاه‌های داده IFIC ثبت می‌گردد و برای اقدامات هماهنگی به صورت دوره‌ای در اختیار عموم قرار می‌گیرد. بررسی فایلینگ‌های ثبت شده در ITU حاکی از برنامه‌ریزی برای فعالیت گسترده کشورهای صنعتی و شرکت‌های بزرگ در این حوزه است. همچنین در میان کشورهای منطقه، ترکیه و عربستان سعودی برای ورود به حوزه مگامنظومه‌ها برنامه‌ریزی کرده و فعالیت‌هایی را آغاز کرده‌اند. همچنین علی‌رغم افت کل این اقتصاد در ۲۰۲۰، بنابر روند رشد فایلینگ‌های این حوزه، رشد سهم اقتصاد این حوزه در بیشتر کشورها قابل پیش‌بینی است. همچنانکه توزیع ارتفاع مداری منظومه‌ها برای کاربردهای مختلف نیز نشانگر رقابت در مدار ۵۰۰ - ۱۰۰۰ کیلومتری است که در این رابطه برای فعالیت‌های آتی در این مدارها لازم است برنامه‌ریزی مناسبی صورت پذیرد.

۲ بررسی فایلینگ‌های ثبت شده در ITU از منظر تعداد ماهواره‌ها

فایلینگ‌های مربوطه به پایگاه داده IFIC [۱] به صورت هر دو هفته یکبار به‌روز رسانی می‌شود و در اختیار عموم قرار می‌گیرد، که داده‌های آن آخرین درخواست ثبت‌ها یا به روز رسانی وضعیت درخواست ثبت را شامل می‌شوند. بررسی این فایلینگ‌ها در بازه زمانی ۲۰۰۷ تا ماه نهم سال ۲۰۲۴ نشان می‌دهد که بعد از سال ۲۰۱۴ ثبت تعداد بیش از یک ماهواره در هر فایلینگ متداول شده است و در نهایت این رشد در سال ۲۰۱۶ منجر به افزودن اندیسی به فایلینگ مبنی بر منظومه بودن یا نبودن شبکه ماهواره‌ای مربوطه شده است. بدین ترتیب که از سال ۲۰۱۶ به بعد، با اندیس f_constel مشخص می‌شود که آیا این شبکه ثبت شده منظومه است یا خیر و تعداد ماهواره‌های ثبت شده در این منظومه چه تعداد می‌باشد. همانطور که در شکل ۱-۱ مشخص شده است، از سال ۲۰۱۴ به بعد رشد نمایی در تعداد ماهواره‌های ثبت شده در مدار مشاهده می‌شود. در این نمودار، محور افقی محور زمان و محور عمودی متوسط تعداد ماهواره‌های شبکه‌های ثبت شده را نشان می‌دهد. همانطور که مشخص است مجموع ماهواره‌های مورد بحث در ITU از سال ۲۰۱۱ رشد چشمگیری داشته است و این رشد حاکی از بزرگ شدن اقتصاد این حوزه می‌باشد. در این نمودار، نمودار نارنجی تعداد ماهواره‌های منظومه مورد بحث در فایلینگ‌ها را نشان می‌دهد و نمودار آبی کم‌رنگ، تعداد کل ماهواره‌های مورد بحث را نشان می‌دهد. نمودار آبی رنگ نیز مواردی را نشان می‌دهد که در مورد منظومه بودن آنها در فایلینگ مورد بحث، مطلبی اظهار نشده است. علیرغم افت کل این اقتصاد در ۲۰۲۰، مجدد روند رشد فایلینگ‌های این حوزه شروع شده است و انتظار می‌رود این اقتصاد در کشورهای زیادی مورد توجه قرار گیرد.

شکل ۱-۱- متوسط تعداد ماهواره در شبکه‌های ثبت شده در ITU از سال ۲۰۰۷ تا ماه نهم سال ۲۰۲۴

شکل ۱-۲- توزیع مجموع تعداد ماهواره‌های اد‌م‌ی‌ن‌های شبکه‌های منظومه‌های مختلف ثبت شده در ITU از سال ۲۰۱۹ تا ماه نهم سال ۲۰۲۴ به شکل خطی و لگاریتمی

در اصطلاحات مربوط به فایلینگ‌های ITU، منظور از اد‌م‌ی‌ن، رگولاتور حوزه فضایی در کشور مربوطه است که وظیفه مکاتبه با ITU و شبکه‌های دیگر برای هماهنگی فرکانسی-مداری-پرتاب را دارد. از اینرو در برخی موارد، نام کشورها با نام اد‌م‌ی‌ن مورد اشاره قرار می‌گیرند که در این حوزه متداول است. اختصار ارتباط دهنده اد‌م‌ی‌ن به کشور متناظر در پیوست این مستند آمده است. به منظور بررسی توزیع ماهواره‌ها در اد‌م‌ی‌ن‌های مختلف که نشانگر میزان سهم هر کشور از تعداد ماهواره‌های منظومه‌ای ثبت شده است، نمودار به شرح شکل ۱-۲- رسم شده است تا بر آن اساس تعداد ماهواره‌های هر شبکه و اسم آن شبکه و مجموع ماهواره‌های منظومه‌های هر اد‌م‌ی‌ن، توزیع فعالیت در

این حوزه قابل تحلیل باشد. داده‌های دو نمودار شکل ۱-۲ مشابه هستند با این تفاوت که دو نمودار در اسکیل خطی و لگاریتمی ارائه شده است تا دید بهتری از نظر بصری در بررسی کشورها به خواننده ارائه شود. همانطور که مشخص است در این بازه زمانی، اسپانیا فعالیت چشم‌گیری داشته و چهار شبکه اصلی را برای حصول برنامه‌های فضایی خود ثبت کرده است. این شبکه‌ها تحت نام‌های HIPSAT-LEO، SECOMSAT-LEO و HIPSAT-LEO-QV ثبت شده‌اند که معمولاً چون نام تجاری این شبکه‌ها با نام ثبت شده در فایلینگ متفاوت است، برای بررسی پروژه‌های تجاری باید صرفاً از ویژگی‌های این فایلینگ‌های ثبت شده استفاده نمود تا به نام تجاری شبکه و پروژه مربوطه دست پیدا کرد.

در اتحادیه اروپا پس از اسپانیا، آلمان فعالیت خوب و چشم‌گیری را در این حوزه انجام داده است که برخلاف اسپانیا که بیشتر متمرکز بر شبکه‌های با حدود ۱۵۰۰ ماهواره بوده است، روی شبکه‌های متنوعی با تعداد مختلفی از ماهواره‌ها تمرکز کرده است. شبکه‌های ۱۱۲۰-D-NGSO تعداد حدود ۱۵۰۰ ماهواره ثبت شده دارند و شبکه‌های با تعداد کمتری مانند AETHER-C با ۸۸۰ ماهواره و ۳-COURIER با ۷۰ ماهواره نیز در بین شبکه‌های این ادمین به چشم می‌خورد.

فرانسه هم بر اساس این شکل به نظر می‌آید روی مگامنظومه‌ها برنامه سرمایه‌گذاری داشته و شبکه‌های چگال با تعداد ماهواره‌های بالای ۱۰۰۰ عدد ثبت نموده است که شبکه‌های با نام‌های SEMAPHORE-C و HIBLEO-۱-XL از جمله آنها هستند.

کانادا نیز با مگامنظومه‌های ۳۰۰۰ تایی (۲-LEO-TELESTAR) و همچنین ۵۰۰۰ تایی (TELESTAR-۲-LEO) در میان این ادمین‌ها فعالیت مناسبی داشته و در حال ثبت شبکه‌های په‌ن‌بند منظومه‌ای می‌باشد. ایالات متحده آمریکا نیز با تمرکز بر یک فایلینگ ۲۰۰۰ ماهواره‌ای در میان فعالان این حوزه است که علاوه بر این شبکه گسترده، شبکه‌های ۶۰ تایی و ۲۰ تایی نیز در دستور کار فعالیت‌های خود دارد. چین نیز با یک شبکه ۳۴۰۰ تایی از ماهواره‌ها به نام C-SAT-LEO و شبکه‌های با تعداد کمتر ماهواره مانند GEE-SAT-JL با تعداد ۱۸۰ ماهواره در میان پیش‌گامان این حوزه فعالیت می‌کند.

بریتانیا هم با شبکه‌های مختلف O3B با پسوندهای مختلف با تعداد ماهواره‌های ۱۴۴ و ۲۱۶ به عنوان پروژه‌های اصلی در میان فعالان این حوزه به چشم می‌خورد که علاوه بر این پروژه، فالینینگ‌های METHER با تعداد ماهواره‌های ۱۲۸ عدد نیز جزو پروژه‌های جاری این کشور به چشم می‌خورد.

کشورهای کوچک و بزرگ دیگری نیز در این حوزه شروع فعالیت کرده‌اند که از منظر تعداد ماهواره‌ها، کمتر از ۱۰٪ کل تعداد ماهواره‌های ثبت شده را شامل می‌شوند و با معیارهای دیگر در ادامه مورد بررسی قرار خواهد گرفت. اما از منظر تعداد ماهواره‌های ثبت شده در منظومه‌های مدار پایین کشورهای اسپانیا، آلمان، کانادا، چین، آمریکا و انگلیس شش کشور پیشگام در این حوزه محرز می‌باشند. در نهایت روسیه نیز پس از تاخیر فراوان با ثبت منظومه ۳-ECOM در سال ۲۰۲۴ با تعداد ۱۴۴ ماهواره در ۱۲ صفحه مداری، به جمع فعالان این حوزه پیوسته است.

کشور هند با وجود برنامه پرتاب فضایی، منظومه‌های خیلی پرمهواره‌ای را ثبت نکرده است و بررسی فایلینگ‌ها نشان می‌دهد منظومه‌های ثبت شده برای هند شامل حداکثر ۱۲ ماهواره هستند.

ژاپن هنوز وارد حوزه خدمات په‌ن‌بند در این صنعت نشده است و فایلینگ‌های این کشور بیشتر حول منظومه‌های ماهواره‌ای QZSS-A و QZSS-AA با ۲۷ ماهواره برای ارائه خدمات ناوبری می‌باشد.

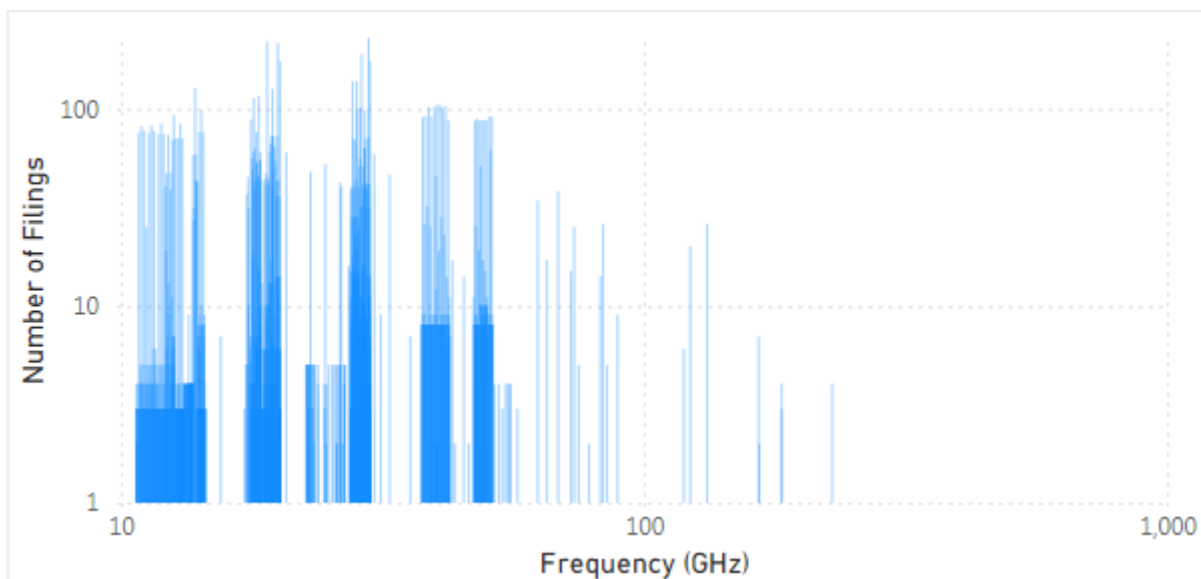
ترکیه با شبکه CONNECTA IOT به نظر می‌رسد بیشتر روی ارائه سرویس IoT مبتنی بر منظومه‌های ماهواره‌ای متمرکز شده است که منظومه‌ای متشکل از ۴۵ ماهواره می‌باشد. در میان سایر کشورهای همسایه، عربستان سعودی با ثبت منظومه‌هایی با تعداد ماهواره‌های مشخص نشده ولی تعداد صفحات مداری بالا (۶۳ صفحه) با نام TOWER SPACE ۱ و ۲ برنامه ورود به این حوزه را دارد. چون فایلینگ‌های عربستان سعودی اطلاعات زیادی در مورد تعداد ماهواره‌ها هنوز ندارد، نمی‌توان در مورد مگامنظومه بودن یا نبودن آنها اظهار نظر قطعی کرد ولی با توجه به تعداد بالای صفحات مداری ثبت شده در این فایلینگ به نظر می‌رسد که برنامه کلانی که در حال تعقیب هستند، مگامنظومه باشد. از سایر کشورهای مهم همسایه ایران ردپایی در فرآیند ثبت فایلینگ‌ها دیده نمی‌شود.

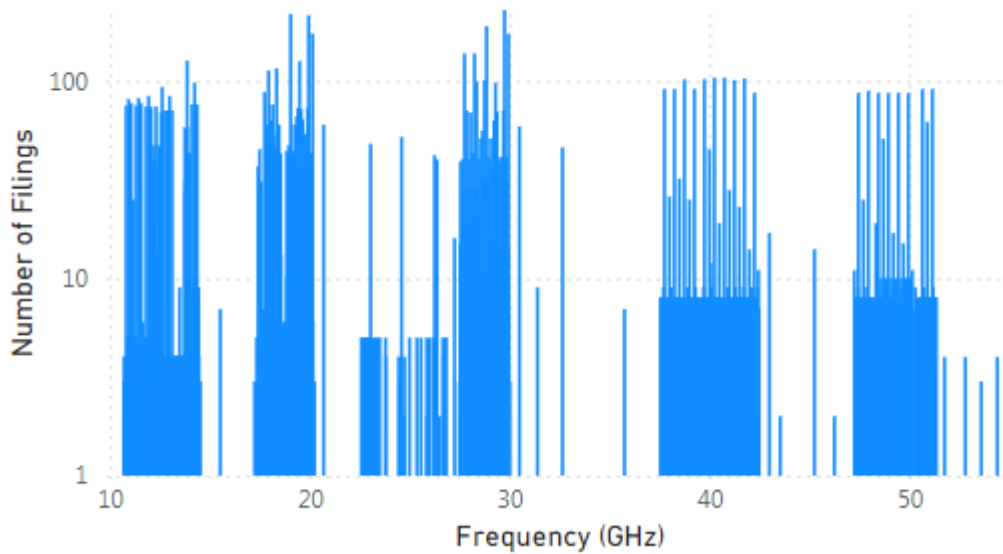
۳ بررسی فایلینگ‌های ثبت شده در ITU از منظر فرکانس کاری

بر اساس بررسی‌های صورت گرفته در فایلینگ‌های مذکور در بخش قبلی، بازه فرکانسی ثبت شده برای منظومه‌های پهن‌بند از فرکانس ۲۸ MHz که مربوط به یکی از فایلینگ‌های جزایر سلیمان است تا فرکانس ۲۴۹ GHz که آن هم مربوط به ادمین جزایر سلیمان است، توزیع شده است. اما از آنجاییکه این توزیع یکنواخت نیست، به شکل توزیع آماری در شکل ۱-۳- به تصویر کشده شده است. همانطور که در این تصویر مشخص است فرکانس‌های حداکثری که برای منظومه‌های ادمین جزایر سلیمان و چین و گینه نو ثبت شده است در فرکانس‌های بالا ۲۰۰ گیگاهرتز می‌باشند که به نظر نمی‌آید در آینده نزدیک برنامه‌ای عملیاتی حول آن فرکانس‌ها باشد. اما تمرکز ویژه‌ای در فرکانس‌های بالای ۱۰ گیگاهرتز تا ۵۰ گیگاهرتز در این فایلینگ‌ها وجود دارد که مستلزم بررسی دقیق‌تر می‌باشند. به منظور بررسی دقیق‌تر این منظومه‌ها، بازه فرکانسی پر ترافیک ۱۰ گیگاهرتز تا ۵۰ گیگاهرتز را به شرح شکل ۱-۴- مورد بررسی قرار می‌دهیم. همانطور که مشخص است رقابت بین ادمین‌های مختلف برای فعالیت در بازه‌های فرکانسی زیر بسیار چشمگیرتر از بقیه باندها می‌باشد:

- ۱۰,۷۴-۱۴,۴۵ GHz
- ۱۷,۳۵-۲۰,۱۸ GHz
- ۲۲,۵۹-۲۳,۵۱ GHz
- ۲۷,۲۵-۳۰ GHz
- ۳۷,۵۵-۴۲,۴۸ GHz
- ۴۷,۲۵-۵۱,۳۵ GHz

شکل ۱-۳- توزیع فرکانس‌های ثبت شده برای شبکه‌های منظومه‌ای ثبت شده در ITU از سال ۲۰۰۷ تا ماه نهم سال ۲۰۲۴

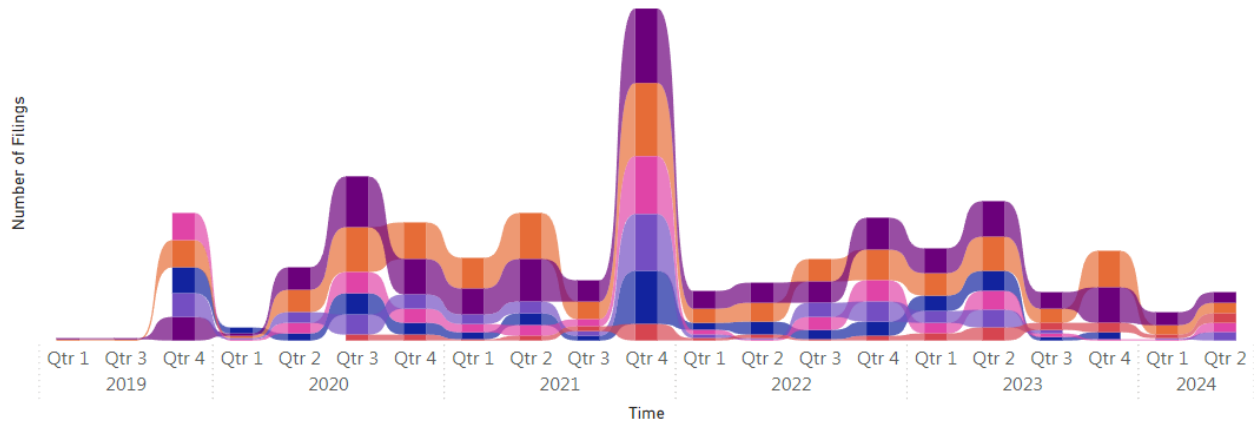

شکل ۱-۴- توزیع فرکانس‌های ثبت شده برای شبکه‌های منظومه‌ای ثبت شده در ITU از سال ۲۰۰۷ تا ماه نهم سال ۲۰۲۴ در ناحیه پر استفاده

انتظار می‌رود این باندها در آینده برای کارکردهای سرویس‌های پهن‌بند منظومه‌ها به شکل استاندارد در آمده و ارائه سرویس استاندارد در آن باندها بسیار متداول گردد. در فرکانس‌های زیر ۱۰ گیگاهرتز هم، باندهای فرکانسی ۸ گیگاهرتز و ۲,۲۴۵ گیگاهرتز بسیار متداول می‌باشد که انتظار می‌رود برای لینک‌های سنجش و سایر سیگنال‌های TT&C ماهواره‌ها باشند.

به منظور بررسی فعالیت ادمین‌ها در باندهای مختلف، نمودار شکل ۱-۵- از اطلاعات ITU استخراج شده است. همانطور که در این نمودار نشان داده شده است، فعالیت در باند فرکانسی ۳۰ گیگاهرتز و ۱۰ گیگاهرتز بسیار بیشتر از سایر باندها می‌باشد. فعالیت در باندهای ۵۰ گیگاهرتز و ۴۰ گیگاهرتز نیز از سال ۲۰۲۱ افزایش داشته است که به نظر می‌آید برای پیش بینی نیازهای آینده می‌باشد.

Band ● Band10-15 ● Band15-25 ● Band25-35 ● Band35-45 ● Band45-55 ● Band55+

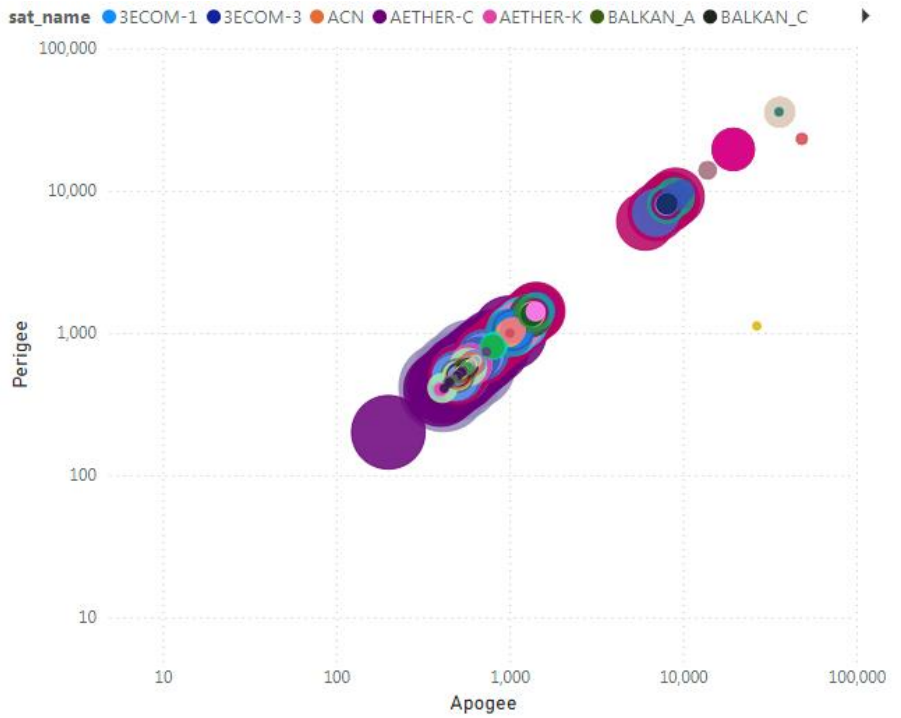
شکل ۱-۵- توزیع باندهای فرکانسی شبکه‌های منظومه‌ای ثبت شده در ITU از سال ۲۰۱۶ تا ماه نهم سال ۲۰۲۴

بررسی دقیق‌تر این باندهای فرکانسی، فعالیت ادمین‌های مختلف در طی زمان نشان می‌دهد، تمرکز کانادا بیشتر روی باندهای ۳۰ گیگاهرتز و ۲۰ گیگاهرتز می‌باشد. در حالیکه چین تنوع باندهای متنوعی از ۱۰ گیگاهرتز تا بالای ۵۰ گیگاهرتز را در دستور کار قرار داده است. فعالیت اخیر فرانسه بیشتر متمرکز بر باندهای فرکانسی ۱۰ گیگاهرتز بوده است هر چند که رنج متنوعی از باندهای فرکانسی را ثبت نموده است. آلمان نیز تنوع بسیار بالایی از باندهای فرکانسی را ثبت نموده است تا در آینده حسب نیاز پروژه از آنها بهره برداری نماید.

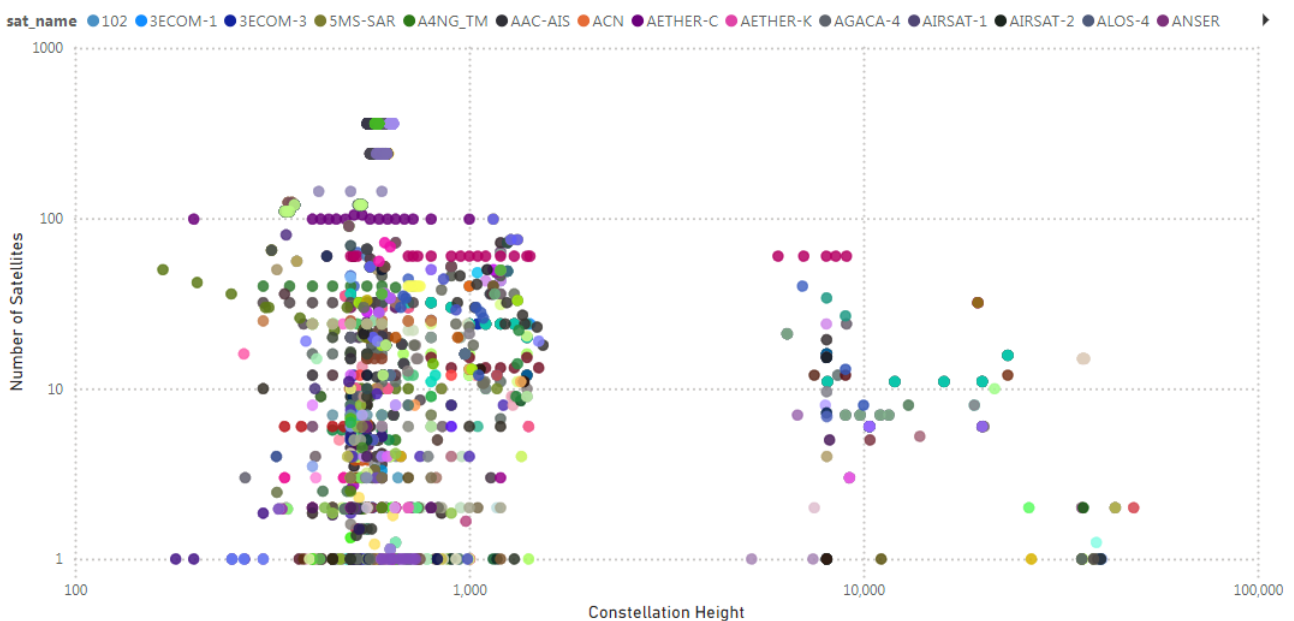
فعالیت انگلیس و ایالات متحده نیز بر رنج متنوعی از باندهای فرکانسی بوده است، هرچند که انگلیس فعالیت‌هایی را در باندهای بالا ۵۰ گیگاهرتز نیز شروع کرده است ولی مشابه ایالات متحده بیشتر متمرکز بر باندهای ۲۰ گیگاهرتز، ۳۰ گیگاهرتز و ۵۰ گیگاهرتز می‌باشد.

۴ بررسی فایلینگ‌های ثبت شده در ITU از منظر شکل مدار

از آنجاییکه در فایلینگ ثبت شده در ITU علاوه بر فرکانس کاری شبکه، اطلاعاتی از شکل مدار نیز ارائه می‌گردد می‌توان مطالعه‌ای در مورد شکل مدار و توزیع ارتفاع شبکه‌های منظومه استخراج نمود. نمودار شکل ۱-۶- توزیع ارتفاع اوج ماهواره بر حسب ارتفاع حوض ماهواره‌های منظومه‌ها را نشان می‌دهد که نشان از دایروی بودن اغلب این مدارها دارد. مدارهای بیضوی به ندرت در این نمودار در ارتفاع‌های بالای ۱۰ هزار کیلومتر به چشم می‌خورد.

شکل ۱-۶- ارتفاع اوج و حوض شبکه‌های منظومه‌ای ثبت شده در ITU از سال ۲۰۱۶ تا ماه نهم سال ۲۰۲۴

شکل ۱-۷- ارتفاع شبکه‌های ادمین‌های مختلف و همچنین تعداد ماهواره‌های هر منظومه

همانطور که در شکل ۱-۷- مشاهده می‌شود تمرکز ادمین‌های منظومه‌های با تعداد بالا بیشتر در ارتفاعات ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ کیلومتر است هرچند که منظومه‌هایی با تعداد ماهواره‌های کمتر از ۱۰۰ ماهواره نیز، در ارتفاع بالای ۱۰,۰۰۰ کیلومتر در فایلینگ‌ها مشاهده می‌شود.

۵ جمع‌بندی

باندهای فرکانسی مشخص شده در این مستند، باندهای کاری منظومه‌های تجاری آینده خواهند بود که ورود به رقابت هماهنگی در این باندها مشابه رویکردی که علاوه بر کشورهای پیشرفته از منظر فناوری، کشورهایمانند جزایر سلیمان و لیختن‌اشتاین پیش گرفته‌اند می‌تواند هم از منظر فروش امتیاز این فایلینگ‌ها و هم از منظر به دست آوردن قدرت چانه زنی مفید باشد. شایان ذکر است که لیختن‌اشتاین محل ثبت شرکتهای ماهواره ای بزرگ اروپایی بوده و جزایر سلیمان نه به عنوان کشور صاحب حاکمیت مستقل بلکه به عنوان محل ثبت شرکتهای فراساحلی آمریکایی و اروپایی وارد این قضیه شده است. در هر حال ورود کشورهای بزرگ با نام رسمی آن کشورها و همچنین ورود شرکتهای فراساحلی به این حوزه، نشان از جذاب بودن آینده این صنعت است. تحلیل توزیع ارتفاع مدارى منظومه‌ها برای کاربردهای مختلف نیز نشانگر رقابت در مدار ۵۰۰ - ۱۰۰۰ کیلومتری است که برای فعالیت‌های آتی در این مدارها لازم است برنامه ریزی مناسبی صورت پذیرد.

۶ پیوست ۱ - جدول نماد اختصاری ادمین کشورهای مختلف

<i>Symbol</i>	<i>Name of the administration</i>	<i>Symbol</i>	<i>Name of the administration</i>
AFG	Afghanistan	KEN	Kenya (Republic of)
AFS	South Africa (Republic of)	KGZ	Kyrgyz Republic
AGL	Angola (Republic of)	KOR	Korea (Republic of)
ALG	Algeria (People's Democratic Republic of)	KRE	Democratic People's Republic of Korea
ARG	Argentina	KWT	Kuwait (State of)
ARM	Armenia (Republic of)	LAO	Lao People's Democratic Republic
ARS	Saudi Arabia (Kingdom of)	LCA	Saint Lucia
ARB	Saudi Arabia (Kingdom of)-ARABSAT	LIE	Liechtenstein (Principality of)
AUS	Australia	LSO	Lesotho (Kingdom of)
AUT	Austria	LTU	Lithuania (Republic of)
AZE	Azerbaijan (Republic of)	LUX	Luxembourg
B	Brazil (Federative Republic of)	LVA	Latvia (Republic of)
BDI	Burundi (Republic of)	MAU	Mauritius (Republic of)
BEL	Belgium	MCO	Monaco (Principality of)
BEN	Benin (Republic of)	MDA	Moldova (Republic of)
BFA	Burkina Faso	MDG	Madagascar (Republic of)
BHR	Bahrain (Kingdom of)	MEX	Mexico
BIH	Bosnia and Herzegovina	MKD	North Macedonia (Republic of)
BLR	Belarus (Republic of)	MLA	Malaysia
BOL	Bolivia (Plurinational State of)	MLD	Maldives (Republic of)
BOT	Botswana (Republic of)	MLI	Mali (Republic of)
BRM	Myanmar (Union of)	MLT	Malta
BRU	Brunei Darussalam	MNE	Montenegro
BTN	Bhutan (Kingdom of)	MNG	Mongolia
BUL	Bulgaria (Republic of)	MOZ	Mozambique (Republic of)
CAF	Central African Republic	MRC	Morocco (Kingdom of)
CAN	Canada	MTN	Mauritania (Islamic Republic of)
CBG	Cambodia (Kingdom of)	MWI	Malawi
CHN	China (People's Republic of)	NCG	Nicaragua
CLM	Colombia (Republic of)	NIG	Nigeria (Federal Republic of)
ASA	Colombia (Republic of)	NMB	Namibia (Republic of)
CLN	Sri Lanka (Democratic Socialist Republic of)	NOR	Norway
CME	Cameroon (Republic of)	NPL	Nepal (Federal Democratic Republic of)
COD	Democratic Republic of the Congo	NZL	New Zealand
COG	Congo (Republic of the)	OMA	Oman (Sultanate of)
COM	Comoros (Union of the)	PAK	Pakistan (Islamic Republic of)
CTI	Côte d'Ivoire (Republic of)	PHL	Philippines (Republic of the)
RAS	Côte d'Ivoire (Republic of)/RASCOM	PNG	Papua New Guinea
CTR	Costa Rica	POL	Poland (Republic of)
CVA	Vatican City State	POR	Portugal
CYP	Cyprus (Republic of)	PRG	Paraguay (Republic of)
CZE	Czech Republic	PRU	Peru

<i>Symbol</i>	<i>Name of the administration</i>	<i>Symbol</i>	<i>Name of the administration</i>
D	Germany (Federal Republic of)	QAT	Qatar (State of)
EUM	Germany (Federal Republic of)/EUMETSAT	ROU	Romania
GLS	Germany (Federal Republic of)/GALILEO	RRW	Rwanda (Republic of)
DJI	Djibouti (Republic of)	RUS	Russian Federation
DNK	Denmark	IK	Russian Federation/INTERSPUTNIK
E	Spain	S	Sweden
EGY	Egypt (Arab Republic of)	NOT	Sweden/NOTELSAT
EQA	Ecuador	SDN	Sudan (Republic of the)
EST	Estonia (Republic of)	SEN	Senegal (Republic of)
ETH	Ethiopia (Federal Democratic Republic of)	SLM	Solomon Islands
F	France	SNG	Singapore (Republic of)
ESA	France/EUROPEAN SPACE AGENCY	SOM	Somalia (Federal Republic of)
EUT	France/EUTELSAT	SRB	Serbia (Republic of)
GLS	France/GALILEO	SSD	South Sudan (Republic of)
FIN	Finland	SUI	Switzerland (Confederation of)
G	United Kingdom	SUR	Suriname (Republic of)
GAB	Gabonese Republic	SVK	Slovak Republic
GEO	Georgia	SVN	Slovenia (Republic of)
GHA	Ghana	SWZ	Eswatini (Kingdom of)
GRC	Greece	SYR	Syrian Arab Republic
GTM	Guatemala (Republic of)	TCD	Chad (Republic of)
GUI	Guinea (Republic of)	THA	Thailand
HNG	Hungary	TGO	Togolese Republic
HOL	Netherlands (Kingdom of the)	TON	Tonga (Kingdom of)
HRV	Croatia (Republic of)	TUN	Tunisia
I	Italy	TUR	Turkey
GLS	Italy/GALILEO	TZA	Tanzania (United Republic of)
IND	India (Republic of)	UAE	United Arab Emirates
INS	Indonesia (Republic of)	UGA	Uganda (Republic of)
IRL	Ireland	UKR	Ukraine
IRN	Iran (Islamic Republic of)	USA	United States
IRQ	Iraq (Republic of)	UZB	Uzbekistan (Republic of)
ISL	Iceland	VCT	Saint Vincent and the Grenadines
ISR	Israel (State of)	VEN	Venezuela (Bolivarian Republic of)
J	Japan	VTN	Viet nam (Socialist Republic of)
JOR	Jordan (Hashemite Kingdom of)	ZMB	Zambia (Republic of)
KAZ	Kazakhstan (Republic of)	ZWE	Zimbabwe (Republic of)

۷ مراجع

[۱] SNS online, ITU. IFIC Database, available at: <https://www.itu.int/sns/wic/demowic-07~24.html>

نشانی: تهران، انتهای کارگر شمالی، پژوهشگاه
ارتباطات و فناوری اطلاعات، معاونت پژوهش و
توسعه ارتباطات علمی

تلفن: ۰۲۱-۸۸۶۳۰۳۵۵

نمابر: ۰۲۱-۸۸۶۳۰۳۵۶